

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה
המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין
תאריך: י"ד כסלו תשע"ד
17 נובמבר 2013
מספרנו: 0306/09

אל: התובעים בוועדות המקומיות לתכנון ולבנייה

שלום רב,

הנדון: עצמאות התביעה – רענון הנחיות

1. בשים לב שאנו נמצאים לאחר מערכת בחירות לרשויות המקומיות, בה התחלפו חלק מראשי הרשויות, נבחרי הציבור ונושאי תפקידים בהן, אני רואה לנכון לשוב ולהפנות להנחיות היועץ המשפטי לממשלה ולחוזרי מנכ"ל משרד הפנים בדבר עצמאות שיקול הדעת של התביעה. הדברים מתחדדים בעקבות מקרים שהובאו לפתחנו לאחרונה, שעניינם ניסיונות של נבחרי ציבור בוועדה המקומית, או עובדים בכירים בה, להתערב בשיקולי התביעה.
2. מושכלות יסוד של שיטתנו המשפטית שניהול ההליך הפלילי מסור לסמכותו הבלעדית של התובע נציג היועץ המשפטי לממשלה.
3. עצמאות התביעה הכללית נועדה להבטיח את אמון הציבור במערכת אכיפת החוק ולשמור על עקרון השוויון בפני החוק. על התביעה להפעיל את הסמכויות המסורות לה מתוך שיקול דעת עצמאי, ענייני ומקצועי, ובמנותק מכל מעורבות של גורם חיצוני כלשהו, גם אם יסודה בכוונות טהורות. התערבות בענייני התביעה היא מעשה חמור, העלול לעלות כדי עבירה.
4. בסעיפים ב(4) ו-5(5) להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מספר 4.1001, שכותרתה "עצמאות התביעה הכללית" נקבע מפורשות, כי:

"משפטן שהוסמך כבא-כוח היועץ המשפטי לממשלה, כדי שישמש תובע במשפטים פליליים מסויימים מטעם רשות מקומית או ועדה לתכנון ובניה, חייב גם הוא להפעיל שיקול דעת עצמאי בכל מקרה ומקרה. אין הוא כפוף, בתחום התביעה הפלילית, להוראות של ראש הרשות המקומית, או נבחרים אחרים או עובדים בכירים של הרשות, בשאלה אם להגיש כתב אישום במקרה זה או אחר, מה העונש שראוי לתבוע בבית המשפט, אם לחזור מן האישום לאחר שכתב האישום הוגש, וכיוצא בזה.

בכל מקרה, יש לשלול הוראות של נבחרי ציבור או עובדים בכירים בגוף בו מועסק התובע, באשר לדרך בה ינהג התובע במקרה מסויים... מעשים אלה פוגעים בעצמאות התביעה הפלילית, שבמערכת הישראלית היא יסוד מוסד, ועלולים

קריית הממשלה תל אביב, דרך מנחם בגין 125, ת.ד. 7303, תל אביב 67138

טלפון: 03-7634600; פקס: (י-ם) 02-6467985; דואר אלקטרוני: adm@justice.gov.il

לפגוע בעקרון השוויון של ההליך הפלילי ולצבוע בצבעים פוליטיים - אם במהות ואם במראית עין - ובמקרים מסוימים, עלולים לעלות אף כדי עבירה".

וראו גם חוזרי מנכ"ל משרד הפנים 4/2000 ו-1/2007.

5. הפועל היוצא מכל האמור לעיל הוא שבהפעלת שיקול דעתם, כפופים התובעים אך ורק להוראות הדין, להנחיות היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה, והמחלקה לאכיפת דיני מקרקעין מטעמם. התובעים אינם כפופים מקצועית לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה ולבעלי התפקידים השונים בה, וחל עליהם **איסור חמור** לקבל מהם, מהוועדה המחוזית, מהיחידה הארצית לפיקוח על הבנייה, או מכל גורם אחר, הנחיות בכל עניין הנוגע לניהול ההליכים הפליליים או הליכים משפטיים אחרים לפי פרק י' לחוק התכנון והבנייה. בכלל זה נמנים גם החלטה על פתיחת הליכים או הימנעות מפתיחתם, סוגי ההליכים שיש לנקוט, מדיניות הענישה, הוצאת צווים וקביעת המועדים לביצועם וכל עניין אחר הקשור בניהול ההליך.

6. למען הסר כל ספק, תובע הוא **אך ורק** מי שהוסמך לכך על ידי היועץ המשפטי לממשלה. יועץ משפטי או עורך דין שאינו מחזיק בכתב הסמכה תקף מאת היועץ המשפטי לממשלה, אינו מוסמך לטפל בתיקים פליליים או בהליכים אחרים לפי פרק י' לחוק התכנון והבנייה, ואינו מוסמך ליתן לתובע הנחיות מקצועיות בעניינים אלה.

7. אבקשכם להביא תוכן מכתבי זה לידיעת יו"ר הוועדה המקומית, נבחרי הציבור בוועדה ועובדיה, ולרענן בפניהם את האמור בהנחיות האמורות.

מצ"ב העתקי הנחיית היועץ המשפטי לממשלה וחוזרי מנכ"ל משרד הפנים.

בכבוד רב,

ציון אילוז

**מנהל המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין
בפרקליטות המדינה**

העתק: היועץ המשפטי לממשלה

פרקליט המדינה

המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים)

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (עניינים אזרחיים)

מנכ"ל משרד הפנים

היועץ המשפטי למשרד הפנים

מנהל היחידה הארצית לפיקוח על הבנייה

הממונים על המחוזות במשרד הפנים